

Szerkesztői és kiadó iroda:

NYIREGYHÁZÁN.

Szarvas-utca 118. szám alatt.

Bérmertetlen levelek el nem fogadtatnak.

Nyilt tér alatt 30 kr. bélyegdíjon kívül minden négyeszer használt garmond-sorért 25 kr. o. é. fizetendő.

TISZAVIDÉK

Előfizetési díj:

A kiadóhivatalban egész évre . . . 5 fr. 50 kr.
Házhoz vagy postán küldve . . . 6 " "
Félévre . . . 3 " "
Hónegyedre . . . 1 " 50 kr.

Helyesíró díja: minden hathasábos petit egyszeri igtatásánál 5 kr., többszörinél 4 kr. Bélyegdíj 30 kr.

Szabolcs-, Zemplén- és Bereghmegye érdekeit képviselő hetilap.

Előfizethetni Nyiregyházán a kiadó-hivatalban és ifj. Csáthy Károly nyiregyházi és debreczeni könyvkereskedéseiben, S.-A.-Ujhelyben Löwy A. könyvkereskedésében, Bereghszázbán Csauder Mórnál, hol egyszerismind hirdetések is felvételnek.

Megyei hivatalos közlemények.

Szabolcsmegyében a képviselőválasztás határnapjával mind a hat kerületre nézve mártius 18-ik napja, megkezdésül azon nap délelőtti 10 órája tüzetett ki.

Megalakultak a választási bizottságok, melyek — az első helyen megnevezett levén az elnök, második helyen a helyettes elnök, harmadikon a jegyző s végre a helyettes jegyző — a következők:

- N.-Kálló: Kállay Ákos, Nagy János, Komjáthy Béla, Bősörményi Kornél.
- Ny.-Báthor: Gergelyffy János, Szilveszter János, Jármy Béla, Diószeghy Sándor.
- Kis-Várda: Ilosvay Kristóf, Sánta István, Csernyánszky István, Rézler György.
- T.-Lők: Szoboszlay Pap József, Miklós Ferencz, Balogh Zoltán, Káposztás István.
- Bogdány: Székely Benedek, Nyiri János, Kelemen Gábor, Megyery Géza.
- Nádudvar: Lukács Ignác, Valkó János, Molnár Gedeon, Lázár Márton.

Haladunk-e?

I.

Nagy és fontos a kérdés, amit jelen cikksorozatom homlokára irtam. — Érzem hogy nehéz a föladat, melyet e kérdés megoldásával magam elé tűztem; tudom, hogy a XIX-edik század legelterjedtebb s csaknem általában elfogadott nézetét vetem rostába, midőn az ismert világrészek minden zugában hallatszó „haladunk!” után kérdőjelt tesztek: de épen azért, mert a haladás eszméjétől oly igen át vagyunk hatva, — és mert a haladás, a természeti világban nem csak az uralomra jutott emberiség, hanem minden más szerves testnek is legfőbb föladata, sőt rendeltetése, vállalkoztam ez önkéntes munkára, mely talán még azon szerény bérben sem fog ré-

szesülni, hogy azt komoly figyelemre méltassák az illetők.

Vajjon jöhet-e Názeretből valami jó és nevezetes? Fogják kérdezni ott fenn Buda-Pesten az írástudók, a kik villámgyors haladásuk közepette, még a magyar helyesírás kérdésében sem érnek rá megállapodni, hanem innak annyiféleképen, a hányan vannak.

Ki az a boldogtalan ott a „Tiszavidék”-en, hogy így mer fölkiáltani ma, a haladás legszebb korszakában? Kérdezik a gőzszárnyakon haladó pasasérok.

Talán eszét, vagy szemévilágát veszté e cikkiró, hogy nem látja az óriási palotát, melyet a haladás mesés kezei emeltek s most eszevesztett Sámsonként akarja azt romba dönteni? Elmélkednek a modern haladás, a látszat emberei.

Meglehet, hogy mindez így fog történni.

Mindegy. A magasan lobogó zászlóra irt „haladunk!” után odajegyzém a (?) kérdőjelt: nézzük, vizsgáljuk, ha valóban haladunk-e? És ha igen: merre előre-e, vagy hátra?

Nagyon természetes, hogy, mint magyar ember, nem cosmopolitai, hanem csupán magyar szempontból fogom e kérdést tárgyalni. Mint magyar ember teszem fel a kérdést; kell, hogy mint magyar polgár feleljek meg rá, — átvive azt mindazon ténre, melyen egy erőteljes, ép és életképes nemzetnek s jövőjétől nem adó államnak haladnia kell.

Mint hogy először is, és fájdalom igen nagy mérvben anyagok és anyagiak vagyunk, nézzük:

haladunk-e a közanyagi gyarapodás terén?

A közanyagi gyarapodásnak kulcsa minden nemzet életében, az államhatalom kezében van.

Az államhatalom a maga jövedelmeit legnagyobb részben a nép jövedelmeiből állítja elő. Igen természetes tehát, hogy az állam annál gazdagabb, minél tehetősebbek benne az egyes polgárok.

A polgárok jólétének, gyarapodásának s gazdagságának egyedüli rugója, a szükségletek kielégítésére vonatkozó javak (Gut), vagy mint nevezni szokás, jószág levén, kétségtelen, hogy az állam jövedelmeinek előállításánál a polgárok törzsvagyona kimérendő. Ez pedig csak úgy érhető el, ha az államhatalom a közterheket, a polgárok anyagi erőjéhez mérti, ha kiadásait úgy intézi, hogy az által a polgárok gazdasági érdekei nem hogy esonkittatnának, de sőt előmozdítatnának. Mindezeket viszont csakis úgy teheti az államhatalom, ha pontos adatokkal bír az ország nagysága, termékeképessége, földrajzi viszonyai, a lakosai felől; szóval, ha helyes statisztikai adatokkal rendelkezik.

Kérdem: van-e a magyar kormány kezei közt jelenben ily statisztika? Nincs, nem is lehet. Ez adatokat legnagyobb részt a falusi jegyzők

állítják össze még ma is, a kiknek fogalmuk sincs arról, amit összeírnak. Nem ismerik azon adatok fontosságát és messzeágazó hatályát. A helység előjárói, a Bachkorszakból szerzett tapasztalat nyomán, minden ily összeírásban az adófélemlés titkát sejtve, csak feléből — harmadából mondják be az évi terményátalányt.

Ily viszonyok és behatások közt — pontos statisztikai adatokat nem lehet várni.

Az egyes szaktudósok által kiadott statisztikák szintén igen hiányosak; de mint jobbra kézi tankönyvek nem is igen felelnek meg a gyakorlati élet kívánalmainak. Az olvasó közönség sem igen ad ösztönt és kedvet a kiadónak ilyen művek kiadására. A közönség legnagyobb része még mindig irtózik a száraz adathalmaztól és számoktól. Holott a statisztikai adatok hiányában s ezek ismerete nélkül sem szellemi, sem anyagi haladás nincs, nem lehet.

A statisztikai adatok vezetnek szellemi és anyagi viszonyaink s teendőink fölismeréséhez. Ezek után szerezhettünk tiszta fogalmakat magunknak, hogy mit kell tennünk egy, vagy más irányban, mely életmódot tartsunk és áll hazánkban egymással az ipar, gazdaság és kereskedelem, viszont gazdasági tekintetben, kellő arányban vannak-e egymással az egyes művelési ágak? A statisztikából tudhatjuk meg, vannak-e elegendő gyakorlati

TÁRCZA.

A nyiregyházai baloldal követjeltje Vidliczkay József zászlói felszentelése alkalmával elmondott beszéd.

T. Polgártársak!

Ki vannak bontva a zászlók, rajtok jelszó, és egy férfiú neve ragyog; a jelszó pártunk elveit, a név országgyűlési követjelöltünk nevét ismereti meg, ki által párt elveink győzelemre jutását ohajljuk elérni; és mi össze sereglettünk hogy felszenteljék e zászlókat s aztán sorakozva alattuk induljunk a nemes küzdelemre!

Küzdelemre, mondom, — P. T.! mert hazánk e pillanatban oly válponton áll, midőn a legnagyobb éberségre, az önzetlen haza szeretettel mindent feláldozó kitartásra van szükségünk, ha azt akarjuk, hogy a politikai elvek jelen küzdelmes harcában hazánk függetlensége állami léte biztosításáért, megóvassék.

A pártok élesen váltak el és saját elveik zászlója alatt sorakozva várják a döntő ütközet harsonájának megzúdítását.

Nekünk is sorakoznunk kell zászlóink alatt, és tisztába jönnünk azzal, hogy mit akarunk! Hogy mit akarunk mi, ezen kérdésre megfelelő lobogunk, melynek egyik oldalán e szavak írva: „1848. Szabadság, Egyenlőség Testvériség!” Nagy eszméket foglalnak magokban e szavak, az emberiség polgári megváltása evangéliumának igéi ezek, egy nagy világ eszme melynek létesítéséért évezredek óta küzd az emberiség, s érette önnön esontjaiból emelt óriási halmokat, ön vértől árasztott patakokat! Ezen eszmékért küzdött legközelebb 1848-ban az emberiség s míg a vén Európa csaknem minden nemzetét verkeresztésben avatták magukat e boldogító világ elv bajnokai, nemzetünk a szellem fegyverével vívta ki azokat, s vívmányainak a 1848-diki törvényekben adott kifejezést, melyekben a szabadság, egyenlőség, testvériség, eszméi magokra tetet öltöttek.

Ah! kik átérték ezen napokat, még mai is

örömkönnyeik közt emlékeznek e rövid tündér állomra!

Szép napok voltak ezek! nem is jó reá gondolni, ha egyszermind az utána következő setéségre is vissza emlékezünk!

Ezen 1848-at akarjuk mi most vissza állítani, jól megértésétek, nem a 48-diki hadjáratot megújítani, hanem visszaállítani az akkori törvényeket, békés uton, törvényes eszközökkel! A másik párt beliek e kettőt szeretik összetéveszteni s bennünket azzal vádolni hogy mi háborút, forradalmat akarunk. Más dolog a 48-ki törvény, és ismét más a 48-ki szabadságharc! A harcot nem kezdette a nemzet 48-ban sem, de önvédelme folytán kényszerítetett rá! A törvényeket akkor is békés uton vívta ki, és bizony ha a reactio fel nem zúdul ellene, egyetlen ember vére sem omlott volna ki.

A 48-ki törvényeket akarjuk mi visszaállítani, idomítva a kor politikai követelményeihez; de idomítva csak annyiban, hogy az idomítás által hazánk függetlensége, állami önállása, alkotmányra vérel szerzett jogai kockára ne tétesszenek. Kívánom a szabadságot azaz független hazát a personal unió alapján, s nem akarunk a szabadság elvének szempontjából más nemzetek ügyeibe avatkozni, de azt sem akarjuk hogy a miénkbe mások avatkozzanak; akarunk egyenlőséget, azaz az egyenlőség elvéből ki folyó demokracia alapjára fektetett kormányzatot az államban és egyházban egyiránt; akarunk testvériséget azaz békés életet, barátságot a társ országokkal, békét bent, békét kifelé és a béke karjain szabad fejlődést az iparnak, kereskedelemnek, akarjuk ennek folytán a törvénykezés utján megváltoztatását mind azon törvényeknek, melyek e céllunktól bennünket elítéli akarnának.

Azonban T. Polgártársak! ha a jelen követválasztási mozgalmak alkalmával, a két országos párt képviselőjelöltjeinek programjaitkat olvastuk: úgy találjuk hogy a zászlóra a másik párt is kevés különbséggel ugyanazon elveket tűzte ki, melyeket a mi pártunk, és nem esodálkozhatunk ha ily körülmények között az együgyű, a politikai kérdéseket nem értő ember elvakulva nem tudja, hogy mi esoda különbség lehet tehát a két párt között

mindenik 1848-at igérvén neki, nem esoda, mondom, ha hasonlatossá lesz a futókához, mely tudatlanságban fel fut a márvány szobora, de fel fut a csepümadzagra is!

Azonban tudnunk kell azt P. T. hogy a zászlóra írott elvek és a pártterveknek nem mindig egy és ugyanazok. Vannak boltok kivált nagy városokban, hol minden a fényes kirakathat van s belül a bolt egészen üres, becsalja a fényes kirakat a vevőt, de kielégítlenül megyen el, mert vásárlására méltót nem talált. Így sokszor a zászlók csak fényes czégek melyeknek rovására oda bent rosz bort mérnek. Megtanultuk ezt 1865-ben. Hejh! be sokat ígértek akkor is a jó Deák-párti urak, s mit tartottak meg, mit vívtak ki megolvasható!

Sokan intézték már azon kérdést egyszerű polgártársaim, mi a jobb, mi a baloldal? A kérdést nehéz egyszerűen megfejtetni, hogy sem sokat, sem keveset ne mondjon az ember, s főképen hogy kivihetetlen reményeket ne költson a keblekben.

Nem akarom ez alkalommal sem szigorú bonczkés alá venni a jelen politikai helyzetet, kissé hosszas volna éles megkülönböztetését adni a pártoknak. De szabad legyen egy rövid hasonlatban megpróbálnom kimutatni a két párt közötti legfőbb különbséget!

Kedvezet hasonlatom — midőn az alkalmazható — a tenger, emél valami nagyszerűbbet alig láthat az ember! A tenger és egy rajta levő hajó, lesz tehát most is hasonlatosságom rajza.

Évekkel ezelőtt, drága kincsekkel s örülő néppel megrakott erős szép hajó indult el a tengeren egy hajós kikötő egy boldog béke part felé. Az árboz erős volt és magas, rajta a fuvallomban három színű zászló lobogott, a duzzadt vitorlák sebesen repítették a hajót, és a kormányos beldogan nézte a víz sima tükörét, melyen egy hullám sem volt látható! A nap tiszta fényvel ragyogott, az enyhe szellő kellemes illatot hozott szárnyain a béke part felől. Minden oly szép, oly nagyszerű vala!

De a tenger nem maradt sokáig oly csendes, sima fényes tükörébe belekapott a vihar s felzaklatta a lombán tepsedő hullámokat, és

lön nagy háboru a tengeren. Az ég elsötétült, a vihar bömbölt, a hullámok csapkodtak, a villám hullott; az árbozok recsegve hajlodoztak, a vitorláknak már csak rongy foszlányai pattogtak a vihar kezében mint az utolsó itélet korbácsai. A kormányos szilárd kezekkel tartja a kormányt, láng szavával biztatja a népet hogy ne féljenek, siessenek segíteni a tengerészeknek, minden ember tegye meg kötelességét és a vihar elvonul, a hajó mentve lesz. De a vihar mindegyre nőtt, s legnagyobb erővel észak felől kezdte fel zúdulni, most a kormányra más embert bocsátanak, ki már rég so-vár szemekkel nézte a magas polozot, ez egyet fordít a hajón, szirtek közé taszítja azt, és ott hagyja hűlenül; most még egy zúzódas a szirteken, recseg ropog a lámult szép hajó, a víz tódul bele a szirt zúzódságtól kapott résekben a hajó népe jajgatva menekül a mentő csónakokra ott hagyván minden kincseit, még egy ideig kering forog a hajó, végre elmerült, össze csapott felette a hullám azután sötét lett mint a mely sötét a sirban szokott lenni.

18 évig volt a hajó elmerülve a víz alatt, romjai között a tenger szörnyei ütöttek tanyát s elharásolták róla a kincseket; ott tomboltak várván a pillanatot, melyben a szétrothadt hajó darabjai szét fognak mállani, s nyom nélkül elenyészni az ismeretlen mélységben. De esodáltak a szörnyek, az elmerült hajó deszkái nem rothadtak el, sőt mind hova tovább szikardabbakká lőnek, mert a hajó oly fából volt építve régen az ósapák által, mely a helyett hogy szétmállanék a vízben inkább kövé szokott válni.

Végre szebb napok derültek, a sors kezének intésére lecsendesült a zúgó tenger, és a hajó megmenekült gazdái eljöttek azt megmen, teni, nagy küzdelem után, összefonva, lelkesedve, vállalt a vállhoz vetve végre kiemelték a mélységből. Nagy volt az öröm ennek látára, a hajó népe leborult és imádkozott. Imádkozás után feltűzték a régi fényes háromszínű zászlót az árboz tetejére.

Előre! Előre! kiáltozák, siessünk a kikötőbe, ott majd kiigazitjuk a romokat!

Jobbra menjünk — kiáltják némelyek — mert a régi utra térvó ismét elmerülünk, abba

iskolánk, olvas-e a nép, vannak-e és minő egyleteink? A statisztikai adatok mutatják ki termelési, feldolgozási, fogyasztási, adózási satb. viszonyainkat, melyek közül ez utóbbi is elég, hogy: felköltse alkotmányos érzetünket, hogy együttesen gondolkozzunk a terhek kivétele s megosztása felett, hogy felszólaljunk nemzeti vagyonunk, jogaink, életünk pusztulása ellen.

Ime, pontos statisztikai adatok nélkül még honpolgári kötelességeinket sem tölthetjük be ok-, és észszerűen. Mindaddig tehát, míg ily adataink nincsenek, az anyagi téren haladás csak pusztán ábránd nálunk és önámítás; csak sötétben tapogatózunk mécs és világosság nélkül.

A nemzeti kormányunk első teendői közzé kell, hogy ölelje a statisztika ügyét s nemcsak a központon, hanem minden egyes megyében, kellene ily hivatalokat állítania. Csak így lehetne azután pontos és hű adatokhoz jutni.

De térjünk vissza e kis kitérés után, az anyagi jólét egyik rugója, a vagyon, a jószág, a gazdálkodás elemzéséhez s nézzük mily állást foglal el hazánk a gazdasági téren.

A vagyont, vagy jószágot nem elég megszerezni, azt meg is kell tartani nem csak, de sőt szaporítani, okosan kezelni, fennállását biztosítani, hasznosan élvezni s a szükséglethez alkalmazni. Mindez pedig csak okszerű és rendszeres gazdálkodás által érhető el. Okszerű gazdálkodással viszont csak oly államban találkozhatunk, hol országos gazdasági intézetek vannak; hol az állam és egyesek egymással versenyző erővel törekednek ilyenmű intézetek föllállításával és segélyezésével, az okszerű gazdaságot meghonosítani, fenntartani és tovább fejleszteni.

melést illetőleg, hogy noha az, osztrák-magyar birodalom területe Angliánál kétszerre, Franciaországnál 17 százalékkal nagyobb: mégis a gazdasági termények értékét Franciaország terményeinek értéke 60 millió,

mint az angolé, azaz az angol per 1000 négyzet méter területre 94 frtot, az osztráké pedig 40 frtot termel? Honnét van, hogy nálunk több ember, több területen kevesebbet termel, mint az említett országokba termelnek?

Felelet: mert nálunk az iparpályák nincsenek úgy betöltve vonó- és javító-erőkkel, mint ama tartományokban; mert nincsenek szakértő gazdáink. Mindez pedig ezért és onnét van, mert nincsenek kellő mennyiségű gazdasági intézeteink.

Hát haladásnak mondható-e a magyar gazdaságot ily nyomoru állapota? Nem haladás, de visszaesés az, amit e téren észlelhetünk.

Magyarország felvidéke a Rákóczyak és Boeckaiak korában termelő vidék volt, holott most rendes fogyasztásra van szorulva.

Nézzük a közanyagi gyarapodásnak többi feltételeit, — a gyors és könnyű anyagi és szellemi közlekedés közegeit, vas-, kő- és vízi-utainkat, azok minőségét, mennyiségét és ágrázatait: s látni fogjuk, mily hátra vagyunk még e tekintetben is.

Igaz, hogy mindennek oka, nem egészen önhibánkban, hanem a boldogult osztrák birodalom önző politikájában, pazar háztartásában s azon mostohaapai szeretetében is keresendő, melylyel hazánk iránt hosszú idők során át, egész a közelebbi transactioig oly vakkövetkezettséggel viseltetett.

De ez nem menti ki egészen a közanyagi gyarapodás terén hátramaradásunkat s ebbeli nagy mulasztásunkat. A nemzet maga sem igyekezett saját anyagi fölvirágzását előmozdítani. Ez állítás romlani kezd az 1865-8-ki országgyűlés e tekintetbeni magatartása s iránypolitikája is.

Avagy lehet-e kellő és nemzeti érdekű anyagi kifejlődésre biztos kilátás ott, hol a vas- és vízi-utakról, kereskedelmi consulsági összekötések-

ről, nemzetközi kereskedelmi szerződésekről nem kizárólag maga az illető nemzet rendelkezik?!

Fájdalommal kellett tapasztalunk s jelenben is még éreznünk nyomását azon kormány gondoskodásnak, mely feladatul tűzte maga elé, mindent elkövetni, hogy az ipar az örökös tartományoké, s miénk magyaroké a gazdaság legyen; holott e kettő egymás nélkül soha sem haladhat kellő irányban: mert a gazdaság csak akkor fejlődhetik kellően ki, ha nehez, kevés értékű nyersterményeit a gyárak helyben feldolgozzák, sőt a salakrészeket mint javító szert visszadják a termőföldnek.

(Folyt. köv.)

LEVELEZÉSEK.

S.-A.-Ujhely febr. 25.

Városunk nagyon egyhangú. A választási mozgalmak, minők itt a központon épen nincsenek, nem zavarják álmainkat. Azoktól békén és bátran pihenhetünk. Legfeljebb egyik-másik czéljén letéve és csapraütve levő gróf borbély ittan hazaménő pár választó polgártársunk kiáltja el magát ablakunk alatt, éltetvén gróf Andrássy Gyulát. Különbösen nálunk a kortes-lég tiszta. Csak a magán körökben hallani itt-ott néhány erősebb megjegyzést a Deákpartnak a választási összeírásnál nagyon is észlelhető válságai, és pressiói ellen. A megye más választó-kerületeiben azonban annál nagyobb a zaj, a pártoskodás, a korteskedés és elkeseredettség, miket leginkább a Deákpartiak maguktartása idéz elő mindenütt. Helmezen, mint halljuk, erős összeütközés történt a helmezi és lelezi választók közt. Emberekülről is beszél a hír szája. Bizonyosat azonban még nem tudni. Hogy az összeütközés eredménye komoly lehetett, azt az is igazolni látszik, hogy rögtön törvényszék ment ki a helyszínre a kellő nyomatot és vizsgálat megtétele végett. A törvényszék ma sem érkezett vissza; tehát még folyvást tart a vizsgálat. Kohányban és Gálszécsen, meg a legénység és katonaság csapott össze a múlt hetekben. A kassai katonai parancsnokság vegyes commissiót kért, mely az ügyet megvizsgálja.

Folyó hó 22-én a „Vadászkürtnél” címzett szállodában egy igen fényes és kedélyes lakoma tartott. A lakomát melyben S.-A.-Ujhely értelmisége s a megyei tisztviselők színe szép számmal részt vett, a szerencsés-ujhelyi vasútonyal vállalkozó emlékei rendezte és adta. rassa Endre úr kezdte meg igen alkalmi és meglepően szép beszédével, mely mindenkre gyönyörű hatott. Éva Andrássy úr a miniszterelnökért emelt poharat. Egy fiatal németországi mérnök igen talpraesett bókott mondott a magyar nemzetnek; párhuzamot vonván a német és magyar-kegyesség, a német- és magyarhölgyek szépsége közt. — mindhárom tételnél a ma-

gyarmenget előnyére. Végre Északy Pál vasúti főmérnök Kossuth Lajos nagy hazánk fiáért, megyénk szülőteért s az elvek és honfiai erények legnagyobb példányáért üritett poharat.

A zemplémegei baloldal ismét sorakozni kezd, és pedig erős és szilárd föltétellel és akarattal. A kapott vereség nem csüggeszt el; most a csorbát kikészítendő készül. Sáros-Patakon Szakács Dániel, N.-Mihályban Deresényi Kálmán, Bodrog-közön Hegedüs László, Mádon Sólhalm János baloldali jelöltek, mint beszélnek, igen erősen állnak.

Sátorhegyi.

Beregszász, febr. 24.

Mozgalmas idöket élünk itt a beregszászi tiszaháti választó-kerületben, mivel mind a Lónyay mind az Uray pártja keményen hozzáállott a dologhoz. A szavazók összeírása oly tömeges, hogy alig van választó polgár ki magát be ne íratná. Múltán megrovást érdemel azonban az összeíró küldöttség, melynek munkálata nem egyöntetű; ugyanis némely községekben olyakat is beírt, kik személyesen meg nem jelentek, de másokat bízta meg nevök bemonlására; más községekben már semminemű megbízást figyelembe nem vett: csakis azokat írta be, kik személyesen megjelentek. Ezen semmikép nem helyeseltető eljárás az Uray pártion sokakat elkeserített s a küldöttség iránt bizalmatlanokká tett. Az összeíró küldöttség mai napon ment át Beregszászból Hetyenbe, s ott folytatja tovább munkálatait.

Tegnap este városunkban igen szép ünnepélyes fákjászene volt, melyet Beregszász város polgárai rendeztek Uray Miklós baloldali képviselőjelöltjük tiszteletére. A menet ardo-utczára indult el s végig haladt a megyház előtt mindezt-utczára, hol Uray Miklós szállva volt. A fákjákat városi polgárok, — czéhek és társulatok tagjai vitték, harsogó zene és lelkes örmirivalgások kíséretében. A ház előtt hol a képviselőjelölt szállva volt, a helybeli dalárda énekelte el Vörösmarty „szózatát”. A tisztelegő nép előtt megjelent képviselőjelölt, egy Körödy Sándor ügyvéd által hozzá intézett üdvözlő beszéd után, komoly férfias hangon egy szép beszédet tartott, melyben előadta az ellenzéki párt eddigi magatartását s jövőre fontos hivatását, megköszönte a választó-polgárok bizalmát s ígértet tett hogy programját irásban fogja közzéadni. Beszéde több ízben lelkes eljenzésekkel szakított meg, s végzetével száraz ajkáról zendült meg a hosszantartó viharos eljenzés. Ennek megtörténte után ismét a dalárda működött, s midőn a dal elhangzott, lobogó fákllya világnál vonult vissza a menet, utjába ejtvén Namény- és Ardo-utczákat.

E fákjászene minden tekintetben túltett azon, mit Lónyay miniszternek mult hó 23-án pártja adott. Azonban nem lehet elhallgatnom egy tényt, a mely mindenesetre megrovást érdemel.

Közudomású dolog hogy Beregszász város polgárai — az izraeliták s néhány szegényebb sorsú lakos kivételével — általában a baloldal jelöltje Uray M. pártján vannak. E jözan gondolkodású polgárok a Lónyaynak adott fákjászene alkalmával ellátározták hogy semmi tüntetést nem tesznek, habár többségben vannak is engedték tehát a fákjászenét botrány nélkül lefolytani. Nem úgy tett a Lónyay-párt az

a kikötőbe nem is juthatunk el, a melykbe 18 év előtt akartunk menni; nézetek jobbra, mily csendes és irányban a tenger, alig láthatni egy szétloccsanó habot, a tenger tünderei mi büvösen dalolnak! A part ugyan kissé távolabb van, mintha balra mennénk, és nem is oly boldogságot ígérő, de legalább biztos, az uton semmi veszélytől nem félhetünk.

Nem! nem! kiáltják mások, menjünk balra, itt ugyan látszanak szirtek, és a tenger is hullámzik egy kissé, de ügyes kormányos kikerülhet minden veszélyt, ezen az uton, a régi kikötő is sokkal közelebb van, ha jobbra megyünk míg partot érhetünk ismét elmerülünk, mert a hajó meg van roncsolva itt a kikötőbe rendbe hozhatjuk. Nem! Nem kiáltják ismét amazok — féltett kincsünket veszélyeztetni nem szabad, inkább rossz kikötő a hosszabb de biztos út után, mint elmerülhet veszélybe rohanni a rövidebb uton egy biztos kikötő reményeért. Azután elvagyunk gyengülve, barátokra van szükségünk, jobbra menve a parton kitárt karokkal várnak reánk barátaink, a kik segíteni fognak bennünket, ha véletlen vihar támadná meg a hajót. Menjünk jobbra, menjünk jobbra. És a hajó népének többsége beleinyogott: menjünk jobbra! Azonban a sima tengeren három évi út után is, nem hogy közelebb látszott volna a kikötő de sőt még távolabb; a vizsga szem már felfedezte a csendesnek látszó tenger felszín alatt eltakart hegyes sziklákat, melyek legveszélyesebbek a hajósoknak, mert csak akkor vehető észre, midőn átfurták a hajót; a tengeri tünderek bajos hangját is felismerék sokan, s azon srénekre ismernek bennök régi hagyományok után, melyek csábító danájukkal a legiszonyosabb örvénybe eselők a hajó népét; és a parton kitárt karral álló barátokban azon tengeri szörnyeket ismerik fel, a melyek a hajó kincseit elharcolták, s kik nem megölelni, hanem agyonszorítani akarnának! Hát ezek a tengerbe dobott rongy darabok mik lehetnek? Ártatlan tengeri állatok! de a tapasztalt hajós felismeri bennök azon polypokat, melyek isszonyú karjaikkal feldöntik a hajót s száz meg száz szipjaikkal kiszívják az emberek véréit! Vissza, vissza ezen isszonyu utról, hiszen itt a gyávák dicstelen halála vár

reánk, már a hajó fekeke erős ütéseket kap a láthatatlan szirteken az örvény táton s a syrenek beljebb-beljebb édesgetnek, már némelyik polyp ki-ki nyújtja meg vissza húzza karmait. Vissza vissza, menjünk balra, ezen az uton közel érjük a rég óhajtott kikötőt, többször is megjárta már e hajó ezt az utat s azért még el nem vészett, ezen az uton ismeretesek a szirtek, a hajó ösztön szerüleg kerüli ki azokat. Menjünk balra. És e kérdés felett meghasonlik a hajó népe, egyik jobbra, másik balra akar menni, egyik új kikötő után vágyik, a másik a régi után óhajtozik, mert azt ismeri jól, hogy az ellenséges kalózhajók hozzá nem férhetnek. Nincs mit tenni tovább, a hajó népességének többsége határozza meg az irányt, jobbra menjünk e vagy balra.

Eddig tart a hasonlatosság! És ezen képen P. T. vajjon ki ne ismerne hazánk sorsára, jelen politikai helyzetünkre. Ti vagytok P. T. a megbeszélte, de még elég erős hajónak népei, ti toletek kérdezi a kormányos jobbra menjen e vagy pedig bal felé! És ti választottatok, kik most itt összeváltotok lelketek meggyőződéséből kívánjátok hogy a baloldal elvei győzedelmeskedjenek, s a haza hajója jusson el azon boldog régi kikötőbe, hol 1000 év alatt megmenekült az enyészet veszedelmétől, és nem adhatott neki semmi fergeteg!

Polgár társak, midőn e zászlókat látom, s alatta sorakozva szemlélek benneteket, a lelkesedés a haza szeretet tüzevel szemeteikben és arcaitokban: lelkem repdes örömeiben, mert látom hogy nem a lakomák után sovárogtok, hanem a léleknek tápláléka után, s inkább jöttök ide, hol a honfiai meleg keblek áradásainál egyebet nem találtok, mint oda hol a párt zászlói alá testi edeldel szokják a hivatkozni; és ennek látása azon édes reményre jogosít, miszerint nem sokára eljő az idő, midőn a magyar nemzet egész zöme eléggé értelmes lesz arra, hogy a maga sorsát intézni tudja, s nem lesz kénytelen egyes szájhósk kolompja után indulni.

Lászlók P. T. csaknem mindenütt azzal kérkednek a jobboldal férfiai, hogy a művelt értelmiség az ő pártjokon van, s a baloldalon a nyers tömeg! No kissé talán elbizakodott állítás lesz biz az, de legyenek ok e boldog hiedelemben! ebből még nem következik hogy az ő oldalokon volna az igazság is! Nagy idők magok teremtenek magoknak nagy embereket, azon férfiak kik valamely világboldogító eszmének voltak vezér harcsojai nem mindig születtek biborban, sem pedig nem ringattattak a bölcseszet tudósainak bölcsőjében. A világ megváltás evangyéliomának új eget és új földet teremtő tanát, halászközből és sátorcsinálókól apostolokká magasult férfiak hirdették a világon, és több lelkesedéssel, nagyobb kitartással, mint értelmi műveltséggel, megalapították a keresztény anyaszentegyházat! Azt nem tudjuk hogy az Isteni bölcsesség kinek keblébe lehelt magasztosabb, boldogtóbó eszmét, a paloták vagy a kunyhók lakójának keblébe-e? Ugyanezért, Polgár társak! ügyünk igazságába helyezett bizalommal álljunk mi e zászlók alá, s mint egy nagy országos pártnak tagjai, mint oly elveknek bajnokai, mely elveket legjobbjaink vallanak magunkéink: ne feledkezzünk meg azon méltóságról melylyel egy józan pártnak kell magát tartania. Legyünk méltányosak a más pártion levők irányában, és ne tagadjuk meg tőlök a hazafiságot azért, mert ők más uton gondolják a nemzetet boldogítani. Testvéreink ők nekünk s ha közös lesz a vesztély mely megtámadandja hazánkat egygyütt fognak ők küzdeni velünk a közös ellenség ellen. Legyenek e zászlók szenttelene! de hogy ez elérjék, emelkedjünk fejül a párt szenevdelén, és az egyesek személyét soha se vonjuk be az elvek kérdései közé. Azt teszik ők is? Rosszul teszik, feleljenek érte! De e téren nekünk nem szabad őket követni. Azon apró szurdalások, melyekké elveikért sértegetünk másokat, ingerlik a kedélyeket, fölköltik a szenvedélyeket, a szenvedély pedig győzelemre nem vezethet soha! A személyeskedések bekeverik az elvek zászlóját, és az eszmék magasztosságából sokat vonnak le! A polgár társakat két ellen táborra alakítják. Az ily meghasonlás pedig romlásra vezet! Nekünk pedig annyival inkább tisztelnünk kell a mások meggyőződését, mert zászlónk

felírva van a „szabadság” is jelszó gyanánt. Szabadságot akarhat e az, ki nem tűrhet ellen véleményét? Azok a kik másokat sértenek azért mert más nézetben vannak, más pártion állnak, hasztalan írják zászlóikra a szabadságot, az ő jelszavuk a zsarnokság leend!

De nézzünk már a zászló másik oldalára is! Ime itt köz tiszteletben álló polgár társunk, és követelőtünk nevét látjuk fel írva ezen szavakkal: Eljen Vidliczkay József! Sokkal ismeretesebbek már e férfiu tiszta baloldali elvei, az ő önzetlen hazafisága, mintsem hogy az én dicserő beszédemre szorult volna. Nem is szükséges őt dicsernünk. Mi elveinknek az országgyűlésen leendő képviseltetésére jelöltet kerestünk ő benne feltalálunk azon férfit, kiből megbízhatunk, és a ki szilárdul meg fog állani a hazafiság azon, utján melyen elveink diadalát kivívni reményelhetjük.

Emeljétek fel tehát polgártársak a zászlókat, és a felemelt zászlók alatt kiáltatok háromszoros éljent!

Kiáltatok először is: Éljent a Hazára! Másodsor: az országos baloldalra! és kiáltatok harmadszor Eljen Vidliczkay József!

Én pedig azon áldás kívánatommal zárom be, már talán hosszúra is nyult szónoklatomat, hogy az Isten áldjon meg minden igaz hazafit, áldja meg mind azokat, kik e zászlók előállításánál, áldozataikkal közreműködtek, engedje a magyarok nagy Istene hogy e zászlók alatt győzedelmeskedve a nagy napon is elkiálthassuk hogy Eljen Vidliczkay József mint már elválasztott képviselőnk, s elkiálthassuk harsány hangon hogy „Eljen a haza! Eljen a szabadság egyenlőség és Testvériség!”

Engedje a magyarok nagy Istene, hogy majd ha mi többé nem leszünk, és a történelem ítéletét fog mondani a mai pártok felett ha unokáink sirjaink felett megállanak, áldó imádság hangjain mondassák el; Áldott legyen azoknak emlékezetére, a kik a tiszta, nemes honszerelmet annyi vész, annyi szenvedés között is megtudták őrzeni szívökben, és osztrák magyarokká lenni nem akartak soha!...

Uraynak rendezett fákjásze alkalmával. Egy úri egyén ugyanis jó előre botos embereket fogadott fel, hogy veredést rendezzen, azonban látván mily nem remélt nagy tömegben hullámzik a tisztelő nép a fákjás menettel, — szándéka meghiusult, — de mégis e tisztelt egyén botrány nélkül nem akarván eltávozni, embereit kapuk alá állította s megvárta míg a menet a tisztelgésből visszajő, s midőn visszajöttében előttök elhaladt, a menet végén vonuló csoport után illetlen csufondáros ingerkedő szavakat kiabáltak. Ez a tisztességes úri egyén pedig ki ezen demonstratívonal a kormánypart előtt érdemeiket kívánt B. I. volt: a Guthy alispán sógora.

Styx.

Kaszoni választó-kerület, febr. 27.

Bereg megye „kaszoni“ választó-kerületében két zászló van kitzúve — Deákpárté és a balközépi. Amarra egy családja, de személyes érdemeim fogva is kitünő földbirtokos B. F. erre egy szerény, szép tehetségű ügyvéd B. J. neve van jegyezve.

Még mielőtt a választási mozgalmak javában megindultak volna; e választó-kerület községei közül többen megjelentek előljárók vezetésével B. J. balközépi jelölt házában — ígérve, hogy őt, mint a bereg megyei „ellenzéki kör“ által választó-kerületünk részére ajánlott képviselőjelöltet, tiszta meggyőződésből, az elv iránti lelkesültségből pártoladják. A választó-kerület községeinek szeme, java így nyilatkozván, pártunk győzelme biztosnak látszott.

Azonban a józan, még félre nem vezetett népek a „balközép“ elvei irányában tanusított ezen nyilatkozata, mozgásba hozta a „Deákpárt“ embereit is s megkezdte a hadjáratot a „balközép“ ellen. Erős hadoszlopokban jelentek meg a csatatéren a választó-kerület tisztviselői és nagyobb birtokosok; hozva a csatatérre oly fegyvereket, melyekkel a szegény, csekély földbirtokos s a tisztviselői tekintélytől még mindig rettegő nép mérközni képtelen. — És lőnek nagyszerű elpártolások; lőnek az azelőtt egy elvet — a balközép elvét — valló községeken részre szakadások.

Álljon itt erre vonatkozólag egy példa a többek közül, mely annál szomorítóbb, mivel egy ref. lelkész adta. — Z. község lelkésze jónak látta a választók összejárára kitzúzott határvidék előtt jóval, önként, hivatalosan, szabad, független férfinak illő önellátározás folytán a „balközép“ képviselőjelöltjénél megjelenni; ott a maga mellé vett két vagy három előljáró füllehallatára kijelenteni, hogy ő s vele együtt az egész község a „balközép“ zászlója körül kíván sorakozni. Ennek nagyobb erősségére felépült is vesz fel s B. J. zászlóját a toronyba kitűzi.

Időmultával azonban, midőn az összejárási napjai közelgettek, a lelkész úr meghívatást kap egy fő úrtól, ki észrevette, hogy Z. község választó polgárai baloldali képviselőjelölt körül csoportosulnak. A hős balpárti lelkész (?) maga mellé véve hozzá hasonló ingatag cimboráit, megjelenni az úr színe előtt; s miután a főúr által — az előttök annyira ismeretes éremlyegős modorban — előadattatott, hogy mily nagy haza elleni bünt követnek el. Z. község választói, ha a „forradalomra türekő balpártot“ támogatják; záradékul kimondták azt is, hogy ha szándékuktól el nem állanak feles kaszálóra, legelőre, égerfára — ne számítsanak. — A hitében, elveiben megingatott lelkész s társai haza jöven, első teendőjük vala B. J. balközépi képviselőjelölt zászlóját bevonni, s helyére a jobb oldali jelöltje zászlóját kitűzni. De hogy fülhaborodott, elvtagadó lelkiismeretét lecsendesítse lelkész úr egy kis furesa csint gondolt ki: nevezetesen a község választó polgárait, mint esztrengás juhokat kétféle hányta, — felét „jobb“, felét „balra“. Így lett Z. községben két párt. Ilyen lelkészeket szeretnek és becsülnék! Most nálunk némely urak. De mi nem becsülnük! Legyen mindenki adott szavának ura — s ha nem bízik jelleméhez — ne váljon politikai szerepét.

Boszantóbb s a „balközép“ biztosnak látszó győzedelmét jobban veszélyeztető azonban azon törvénytelen eljárás, melyet e választó-kerület némely tisztviselői elkövettek. Ugyanis tisztviselői szép és nemes hivatásokról megfellebbezve; hivatali szobáikat, melyekben a bevégezetlen ügyek halmazva nyakig ér — oda hagyva, éjjel, nappal a választó-kerületben lótnak-futnak; s minden hatalmokban álló nemtelen érvekkel, ijesztgetésekkel hivatalos tekintélyökkel igyekeznek a Deákpártnak d'adalt szerezni. A perlekedő feleket perők elvesztéssel fenyegetik. Valóban óhajtható volna, hogy a tisztviselő urak ne élneket vissza a minden becsületes polgár előtt tisztelgetben álló tisztí hivattal, — ne gyengítenék a népben, a felsőbbek iránt különben sem nagyon erős hitet s tiszteletet, — ne mételegnének meg oly igéretekkel a nép erkölcsét, melyet beváltani becsületes uton, módon — nem lehet nem szabad.

A politikai türelmetlenségnek egy nevétség példája is fordult elő választó-kerületünkben a közelebb lefolyt napokban, mely annyival nevétségesebb, mivel a politikai térről a választó körbe vág. Egy választó-kerületbeli Deákpárti úrnak éppen a választási előmozgalmak napjaiban figyelmek szünetlően, azt az illetékes lelkész által csak azért nem kereszteltet meg, mivel az a „balközéppárt“ elveit vallja. És a nélkül, hogy az illetékes lelkésznek bejelentett volna, annak híre, tudta nélkül egy „szintelen“ lelkész által, ki a népszólóját hordatja ugyan, de a nagy urak előtt annak elveit anathemával sújtja — megkereszteltette. Bizonyosan félt azon úri ember is, hogy ha baloldali lelkész önti fia fejére a keresztesség szent vizét, valami Garibaldi, Kossuth-féle forradalmár vá-

lik belőle; — vagy legalább is amolyan Tisza, Giezy-féle lángkeblű jó hazafi. — Pedig kár volt félni — hiszen a természet örök szabalya szerint — „minden magához hasonlót nemz“.

Kaszoni.

VEGYES HIREK.

** F. hó 3-án kisértük örök nyugalomra Nyiregyháza városának egyik érdemes polgárát, néhai Pásztor Jánost, — ki mint szegény iparos ernyedetlen szorgalom által mintegy 30,000 forintnyi vagyont szerzett, melyet — gyermekek hiányában — többnyire rokonainak hagyományozott végrendeletileg. Meg nem felejtkezett azonban több jótékony célú intézkedésekről, — melyek közül kiemelendő a nyiregyházi ref. egyháznak hagyományozott 2000 o. e. fr. Végrendelete értelmében temetésén a sárospataki ifjusági dalkar éneklé a szokásos énekeket, — Gyöngyös Sámuel nyiregyházi és Vitéz Mihály kemecsei ref. lelkészek végzik a halotti beszédeket. Estve a halotti torra 100 meghívott vendég jelent meg. Örök béke lengjen az elhunyt-nak porai felett!

** Mult pénteken egy katona a Bujtoson — életét megvuna — felakasztotta magát. Bizonyosan félt a puskaportól.

± (Beküldetett.) A nyiregyházi választó-kerületben összejáratott február 21-től mart. 6-nak esteli 6 órájáig, a mikor is az összejárási befeljeztetett, 1711 szavazó, az összejárási küldöttség által ezenkívül külön feljegyzés mellett elutasított 122. — Az összejárási lajstrom f. hó 7-, 8- és 9-én közszemlére a város háza nagyszobájában lesz kitéve; 10-, 11- és 12-én a reklamatíók beadása s azok feletti intézkedésekre tüzetett ki a központi választmány által, — a szavazati jegyek átvétele szintén a város háza terében f. hó 17- és 18-án fog megtörténni, a képviselő-választás pedig f. hó 19-én reggeli 8 órakor kezdődik.

± (Beküldetett.) Tályán február 28-án az ifjuság által — a létesítendő kisdudóda javára — rendezett táncszüvegalm tiszta jövedelme 45 frt, mely összeg a városi hatóságnak mint ezen tőke kezelőjének átadott. A rendezőség közönetét nyilvánítja az összes bálí közönségnek nemes részvétükért, de különösen hálás elismerését nyilvánítja herceg Brezenheim Karolina ó nagyméltóságának a 20 frtnyi utalványért; továbbá Bergstein kassai orvosudor urnak az 5 frtnyi adományért, ugyszintén a következőleg megnevezett uraknak a pénztárnál tett 12 frtnyi felülfizetésért (Pavlovsky János, Zimmermann, Rothmüller, Pollatsek, Dorosnyák, Wider, Neuwöhner és Stern J.) Megemlékezés nélkül nem hagyhatom a mulatság szép lefolyását, mely reggelig tartott és melyből mindenki megelégedéssel távozott. A rendezőség nevében Y.

Uray Miklós bereg megyei tiszaháti választókerület ellenzéki képviselőjelöltje a napokban Beregszászba utazott. Utja valóban diadalmenet volt. Beregszászban faklyászenével tisztelték meg. Onnan Szabolcs megyébe utaztában alig volt utbaeső bereg megyei helység, hol tisztelő tömeg ne fogadta volna. A Súránnyól Tarpa vezető végtelen sáros uton haladva, a Szipa hidjánál egy tisztelő tömeg várta, mely állott Tarpa város egyházi és világi előljáróiból, hatvan lovaslegényből, tizenkét fehérbe öltözött korszorított leányból és a tarpai választó-polgárok tömegéből. Így kísérték be városukba, átültetve a sáros út miatt egy más szekérre, melyet négy szép ezimeres felszalagozott ökor vontatott.

Táborzsky és Parsch pesti műkereskedéséből a következő, zongorára szerzett zenedarbok küldettek be szerkesztőségünkhez: 1) Eredeti magyar ábránd, Fáy Lőrincztől; ára 1 ft. 2) Tisza- vagy baloldali követválasztási induló, Herdy Ferencztől; ára 60 kr. 3) Szivdobogó csárdás, Herdy Ferencztől; ára 60 kr. 5) B-Csabay pengető nóta, (induló), Herdy Ferencztől; ára 40 kr. 5) Kis-Zombori nóta, csárdás. Au Alajostól; ára 60 kr. 6) Delegatio-polka, Mihály Ignácztól; ára 50 kr. 7) 1848. honvédek harczemléke, énekre zongora kísérettel, szerze Herdy Ferencz; ára 80 kr. Ajánljuk e darabokat a zenekedvelők figyelmébe.

(K-y.) Király-Helmecztől, hol a közelebbi összejárási alkalmával a jobb- és bal, illetőleg a Kossuth és Hegedüs-féle pártfelek közt oly véres összeütközés történt, hogy az afölötti nyomozástétel eszközlése végett, egy törvényszéki küldöttségnek a helyszíneirei kimenetele vált szükségessé, 49 elítelt egyén hozottat be Uj-helybe a megyei börtönbe. Folyó hó 3-án pedig 70 főből álló katonai csapat vezényeltetett Bodrogközre a rend és esend fentartása végett.

(K-y.) Zemplénmegyében a képviselőválasztási nap folyó martius hó 16-ára tüzetett ki minden választókerületre nézve.

NYILT T É R . *)

Tudomásomra esvén, miszerint a legutolsó szabolcs megyei közgyűlésen ellennyilatkozatom daczára is kijelöltem a megüresedett nyir-baktai járás orvosi állomásra, még pedig Braun Leo elég fiatal sebész ügyfélle szemben, — a hol is nem tudom, közfelkiáltás, vagy szavazás utján-e? Braun Leo ur lett — egy — már tizedet meghaladott orvos tudor ellenében járás-orvosul megválasztva. Én igen tisztelem a római szives megemlékezését a ttes bizottmánynak, hanem visszaemlékezve

*) E rovat alatt közlöttek csak a sajtóhatóság irányában vállalt felelősséget s szerkesztőség.

a 67-iki tisztújításra, a midőn is az én nevem köpenyeg alatt más Sziklássyra ruháztatott a kijelölt állomás, s én a morális megaláztatás mellett még legkevésbé magamnak ezéért, mint becsületemet mélyen sértő gaz rágalmakért azon lovagias elégtételt szerezzem, melyre engem fentebb jellemzett nyilatkozatában, oly hetykén provocál.

Azonban az alább /. alatt közlött nyilatkozatból meggyőződtem, s meggyőződhetik a t. közönség is arról, hogy oly jellemű egyénnel, ki semmis ürügyek alatt maga gyávan szökkött meg a lovagias elégtétel teréről, — ezuton a becsületesség szabályai szerint végezzen mindaddig nem lehet, míg a gyávaságot, s ennek több év óta most is viselt fekete bélyegét magáról, elfogadható alapon, le nem mossa.

Mindezek e szerint tehát, hogy kétónk közül ki a becsületes ember, én-e vagy K. Gusztáv? Továbbá hogy kire illik a gaz rágalmazói czim?

S végre, hogy ki érdemli meg legméltóbban a közmegevetést és utálatot? Mindezen kérdések felett — a továbbiakig is — kérem, ítéljen a józan közvélemény. — Kelt Nyiregyházan, 1869. márczius 5-én.

Dr. Sziklássy.

Itéljen a közvélemény.

Kégly G. urnak a „Tiszavidék“ 8 számában — a Nyilttér rovata alatt személyemre vonatkozólag közlött nemtelen és miveletlen módoni nyilatkozatát a következő hiteles adatokkal czáfolom meg:

1-ör a nyiregyházi ns eszmadia-czéh fő- és alczélmesterei által kiadott bizonylat szerint, Holik József a czéhgyűlésben nyiltan bevallotta, miként azon hamis hírt — mintha én azt mondtam volna „hogy a csizmadia-czéhet orránál fogva a jobboldalra vezetem.“ — előtte is csakugyan Kégly G. terjesztette; — K. G. pedig fentebb érintett nyilatkozatában, e szennyes rágalom iránt, nem csak hogy nem igazolta magát, sőt jónak találta titokban tartani azon egyén nevét, kitől ő — állítólag a koholmányt hallotta.

2-ör a községi képviselő k. 2352. 1868. sz. határozata tisztán igazolja, hogy a város „kincstári só-raktárt“ kért Nyiregyházan; de a pénzügyminiszterium e helyett a városnak, mint „testületi vállalkozónak“ kínálta az ebbeli engedélyt, melyet azonban a több mint 100 tagból álló képviselő nyilvános közgyűlési vitatás utján (melyben én is mint városi képviselő, nem csak jogosan, de kötelességszerűleg is részt vettem) a határozatban kimondott fontos okok miatt, egyhangulag el nem fogadhatónak találván, maga azt határozta: hogy kéressék föl a pénzügyminiszterium, miként a só-raktári engedélyt egyes folyamodó és biztosítékot nyújtó magánvállalkozóknak adományozza.

Ezen képviselői határozat alapján folyamodtam tehát én is — s folyamodhatott bárki más is a só-raktári engedélyért, de melyet a szerződés feltette terhes feltételei iránt támasztott nehézségeimnek most is folyó tárgyalása miatt, tetteleg még mai napig sem bírok.

3-ör a városi főbírói hivatal által, jegyzőkönyvileg kihallgatott ifj. Maurer Károly és Fitkonidesz Sámuel urak egyhangulag határozottan vallják, hogy én velük a sóárulásra nézve egyáltalában és semmi tekintetben nem alkudtam, s hogy ők nekem sem 1000 frtot, sem nagyobb vagy kisebb ígéretek soha nem tettek.

4-er a polgármesteri hivatal által k. 324. 1869. sz. alatt kiküldött mérnökök, a helyszínen minden térképek felhasználásával próbaméréseket és összehasonlításokat tevén, beadott jelentésében szakértői hitelességgel azt bizonyítják: miként én a város birtokában levő pástiti földekből a magam tanjárához nem csak hogy egy pár köblöst nem árkolattam — a mint engem ezzel K. G. aljasan vádol, de sőt „itt semmi legkisebb foglalásnak nyoma sincs.“

Minthogy már ezen élő adatokkal (melyeket mindenkinek szabad nyilvános megtekintés végett, a helybeli pol-

gármesteri hivatalba tettem be) K. G.-nak ellenem merészelt összes vádjai meg vannak czáfolva: — legelső érzésem és elhatározásom is az volt, hogy tőle magamnak ezéért, mint becsületemet mélyen sértő gaz rágalmakért azon lovagias elégtételt szerezzem, melyre engem fentebb jellemzett nyilatkozatában, oly hetykén provocál.

Azonban az alább /. alatt közlött nyilatkozatból meggyőződtem, s meggyőződhetik a t. közönség is arról, hogy oly jellemű egyénnel, ki semmis ürügyek alatt maga gyávan szökkött meg a lovagias elégtétel teréről, — ezuton a becsületesség szabályai szerint végezzen mindaddig nem lehet, míg a gyávaságot, s ennek több év óta most is viselt fekete bélyegét magáról, elfogadható alapon, le nem mossa.

Mindezek e szerint tehát, hogy kétónk közül ki a becsületes ember, én-e vagy K. Gusztáv? Továbbá hogy kire illik a gaz rágalmazói czim?

S végre, hogy ki érdemli meg legméltóbban a közmegevetést és utálatot? Mindezen kérdések felett — a továbbiakig is — kérem, ítéljen a józan közvélemény. — Kelt Nyiregyházan, 1869. márczius 5-én.

Kovács Gerő.

/. alatti nyilatkozat.

Alulírott t. Kovács Gerő ur felhívása folytán az igazsághoz híven ki nyilatkozatomat, és szükség esetén a kezem között levő iratokkal is kész vagyok beigazolni, miszerint Kégly Gusztáv ur 1865-ik évben általunk, általam ugyanis és Elek Emil barátom, mint Szentimrey Kálmán barátunk segédei által, képviselőnk ellenébe elkövetett bizonyos sértés miatt kérdőre vonatván, és lovagias elégtétel adásra felszólíttatván, nevezett Kégly Gusztáv ur bizonyos semmis ürügyek és kifogások alapján a lovagias elégtételt megtagadta, és erről mi, azon időben képviselőnk részére a szokásos bizonylatot ki is adtuk. Kelt Nagy-Kállóban, február hó 27-én, 1869. Kállay Adolf, Elek Emil.

Nyilatkozat.

A baloldal e kerületi kortesvezérei nem csak magán körökben, hanem bizonyos D. a „Hon“ esti lapja 48. sz. nyiltan is nem általnak terjeszteni azon rágalmat, mintha én szószékből és mint főkortes, mindenkit a vallás elveivel tértgettem volna a polgárok a Deákpárt részére; e hírt hazug koholmány, — s rágalomnak vagyok kénytelen nyilvánítani.

Kelt a tiszalöki v. kerületben Rakamazon márczius 6-án 1869.

Fekete Máttyás
esperes s rakamazi plébános.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

— Tályára Cs...g urnak tudósítását mint látja Y. megelőzte. Nem tudjuk hól késztetett levele, mert a mártius 1-ről kelt sorokat, csak 5-én este vettük.

— Több iparosnak Nyiregyházan. A Bajtí prédikátornak szóló mindkét válasz jelen számunkból helyszüke, miatt kiszorult, kívánságuk folytán jövő számunkban adjuk.

Ü Z L E T.

A nyiregyházi gabnacsarnokban

jegyzőkönyvileg beigtatott terményárak o. értékben.

Alsó ausztr. mérő szerint	mart. 6.	
	leg- alant	leg- főt
Buza	3.00—3.50	
Rozs	2.40—2.45	
Árpa, serfözésre	1.75—1.85	
„ táplálékra	1.60—1.70	
Zab	1.40—1.45	
Kukoricza	1.75—1.80	
Köles	2.00—2.10	
Bab	2.50—3.25	
Repeze	4.00—4.50	
Mák	7.50—8.00	
Bükköny	2.40—2.60	
Lennag	4.00—4.50	
Vörös Lóhere	23.0—0.00	
Luczerna	30.0—0.00	
Szesz, magyar itcze (fokonkint 41 kr.)	16—16%	
Virágolaj, mázsánkint	21½—22½	

Bécsi távirati börze-tudósítás.

Mart. 6.

5% metaliques 63.10. — 5% metaliques máj. és nov. 63.10. — 5% nemzeti kölcsön 70.40. — 1860. államkölcsön 103.60. — Bank-részvény 730.00. — Ittelrészvény 287.40. — London 123.10. — Ezüst 121.00. — Cs. k. arany 5.80.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Börkey Imre.

A cs. kir. szab. tiszavidéki vasut menetrende az erdélyi vasut-üzlet megnyitása napjától további rendelkezésig.

I. Bécs és Pestről Kassa felé.

	óra	percz	napr.	óra	percz	napr.
Bécs	ind.	8	—	este	7	45
Pest	"	6	31	regg.	5	19
Czepléd	"	9	39	"	8	4
Szolnok	"	10	37	"	9	17
Püsp.-Ladány	"	1	33	d. u.	1	3
Debreczen	"	3	5	"	3	48
Nyiregyháza	"	4	33	"	6	24
Tokaj	"	5	31	este	8	9
Miskolcz	"	7	24	"	10	46
Kassa	érk.	9	56	"	1	51

II. Bécs és Pestről Arad felé.

	óra	percz	napr.	óra	percz	napr.
Bécs	ind.	8	—	este	7	45
Pest	"	6	31	regg.	5	19
Czepléd	"	9	24	"	8	19
Szolnok	"	10	16	d. e.	9	47
Mező-Túr	"	11	29	"	11	40
Csaba	"	1	9	d. u.	2	36
Arad	érkezés	2	52	"	5	11

III. Bécs és Pestről Nagy-Várads felé.

	óra	percz	napr.	óra	percz	napr.
Bécs	indulás	8	—	este	8	—
Pest	"	6	31	regg.	5	19
Czepléd	"	9	39	"	8	4
Püspök-Ladány	"	10	37	"	9	17
Berettyó-Ujfalu	"	3	16	"	3	16
Nagyvárad	érkezés	4	31	"	4	31

IV. Kassáról Pest és Bécs felé.

	óra	percz	napr.	óra	percz	napr.
Kassa	ind.	5	21	regg.	12	1
Miskolcz	"	7	55	"	3	20
Tokaj	"	9	37	"	5	50
Nyiregyháza	"	10	39	"	7	33
Debreczen	"	12	19	délb.	10	26
Püsp.-Ladány	"	1	57	d. u.	12	39
Szolnok	"	4	39	"	4	39
Czepléd	érk.	5	33	este	5	55
Pest	"	8	40	"	8	56
Bécs	"	6	3	regg.	6	39

V. Aradról Pest és Bécs felé.

	óra	percz	napr.	óra	percz	napr.
Arad	ind.	12	26	d. u.	8	47
Csaba	"	2	7	"	11	23
Mező-Túr	"	3	43	"	2	15
Szolnok	"	5	—	"	4	18
Czepléd	érkezés	5	48	este	5	38
Pest	"	8	40	"	8	56
Bécs	"	6	3	regg.	6	39

VI. Nagy-Váradról Pest és Bécs felé.

	óra	percz	napr.	óra	percz	napr.
Nagyvárad	indulás	10	20	d. e.	10	20
Berettyó-Ujfalu	"	11	44	"	11	44
Püspök-Ladány	érkezés	12	55	d. u.	12	55
Czepléd	"	5	33	este	5	33
Pest	"	8	40	"	8	40
Bécs	"	6	3	regg.	6	3

A vasúthoz csatlakozó postakocsik menetrende:

Nagyvárad-Kolozsvár. Indulás Nagyváradról naponkint este 6 óra 30 perczkor. Erkezés Nagyváradra naponkint reggel 6 óra 40 perczkor. (7—8 utas főlétele mellett.)

Nyiregyháza-Beregszász. Indulás Nyiregyházáról naponkint reggel 7 órakor. Erkezés Nyiregyházára naponkint este 4 óra 50 perczkor. (3 utas főlétele mellett.)

Nyiregyháza-Szathmár-Nagybánya. Indulás naponkint este 6 órakor. Erkezés naponkint este 9 óra 45 perczkor. (3 utas főlétele mellett.)

Kassa-Lőcse-Késmárc. Indulás Kassáról naponkint éjjel 12 órakor. Erkezés Kassára naponkint éjjel 12 óra 10 perczkor. (3 utas főlétele mellett.)

Kassa-Munkács-Szigeth. Indulás Kassáról naponkint éjjel 11 óra 45 perczkor. Erkezés Kassára naponkint éjjel 1 órakor. (3 utas főlétele mellett.)

H I R D E T É S E K.

Fris gazdasági és kerti vetemény-magvak.

Alulírtnál következő nemű magvak jutányos áron kaphatók, u. m.

Francia mák.
Muhar mag egy p. mérő 4 ft. 50 kr.
Luczerna, burgundi répa és akácsmag; ezen kívül mindenemü valódi erfurti kerti vetemény magvak.
Azon magvak, melyek kereskedésben nincsenek, rövid időn megrendelés után kaphatók.

Török Péter
fűszer kereskedő.
(40) 2—2
Nyiregyházán, N.-Kálló-utcán Kerekréty-féle házban.

ANTALFY LAJOS
órás
DEBRECZENBEN.

(Boltja a városháza piaci részén levő „TÖRÖKHÖZ” ezimzett dohány-, szivar- és bélyeg eladási helyiségével egybekötvetésben.)

Van szerencsém a t. ez. közönségnek felajánlani a legduzsabban felszerelt óraraktaim a lehetőségig a legjutányosabb árak mellett egy évi írásbani jótállással.

	Forintig		Forintig
Ezüst henger-óra vastag üveg	8—10	Ezüst kettős fedéllel	15—16
4 rubinra	8—10	angol m. lapos üveg kettős fedéllel	19—25
arany szegélyzettel finomabb s ugrós	11—12	remontoir angol üveg	25
angol kristályüveggel	13—14	kettős borított kristályüveggel	30—36
kettős fedéllel	14—15	Gazdasági óra a fülénél felhuzandó (remontoir)	15—18
Ezüst horgony 15 rubinköre járók	14	angol lapos üveggel	15—16

(28) 13—4

KOHN PHILIPPE
Patek, Philippe és társa hírneves óragyárosok tanítványa (Genfben), dícséretes ismert

óra-üzlete Pesten, (30) 6—4
Dorottya-utca 2. sz. a., a „Magyar királyhoz” czimzett szállodával szemközt, ajánlja

legkitünőbb, jó és olcsó órákkal gazdagon ellátott rak-tárát 2 évi jótállás mellett, az alább következő árjegyzék szerint.

Minden tölem vásárolt óra, legyen az függő, fekvő, vagy bármely állásban levő, általam a legpontosabban s a legszorgalmasan van kipróbálva. Egy általam kiadott könyvecske, melyben leírva van, miként lehet egy zsebórát hosszú ideig rendes állapotban fentartani — kiegyenlítési táblával együtt, melyszereint az órák a napórák szerint igazíthatók, — tisztelt vevőimnek ingyen adatik.

	forintig		forintig
Ezüst heng.-órák 4 rub.	10—11	Arany horgonyórák 15 rub.	36—40
„ arany foglal-ványal rugóra 12—13	12—15	„ ugyanazok, fin. ar. kóp.	45—50
„ „ hőlgyekszámára 12—15	12—15	„ horgonyórák kettős főd.	55—58
„ „ 8 rubinra 14—15	14—15	„ ugyanazok arany kópény.	65, 70, 80, 90—96
„ „ kettős fedéllel 15—16	15—16	„ „ krist. üv. s arany kópényvel 60—75	60—75
„ „ kristály üveggel 15—16	15—16	„ horgonyórák hőlgyeknek 36—40	36—40
„ horgonyórák 15 rubinra 16—18	16—18	„ ugyanazok kristály üv.	48—52
„ „ ket. fedéllel 19, 22—24	19—24	„ horgonyórák hőlgyeknek ket. fedéllel 50—55	50—55
„ ang.h.ó. kr.-üv. 19, 20, 22, 24—26	19—24	„ remontoir órák 70, 80, 90—100	70, 80, 90—100
„ horg. tábori órák ket. f. 22—24	22—24	„ ugyanazok kettős fődél.	110, 120, 130, 150—160
„ valódi remontoir ó. (kengyelnél felhuzandó) 28—30	28—30	Ingaórák, hetenkinti felhuzásra 16, 20, 22—24	16, 20, 22—24
„ ugyanazok ket. fődéllel. 35—38	35—38	„ óra és főlgyórákúti ütőre 30—32	30—32
Arany h.-órák (3. sz.) 8 rub. 30—32	30—32	„ ó. és 4-ed órák. üt. 48, 50—55	48, 50—55
„ „ hőlgyek számára 4—8 rubinra 25—28	25—28	Havi regulatorok 30—32	30—32
„ „ hőlgyeknek a. k. 32—38	32—38	„ hőlgyekn. zom. és gyémánttal 40—45	40—45
„ „ hőlgyekn. zom. és gyémánttal 40—45	40—45	„ hőlgy. krist. üv. 42—45	42—45
„ „ hőlgy. krist. üv. 42—45	42—45	„ ugyanazok ket. főd. 8 r. 40—45	40—45
„ ugyanazok ket. főd. 8 r. 40—45	40—45	„ ugyanazok zománéz és gyémánttal 55—57	55—57

Vidéki megrendelések a pénzüsszeg előleges beküldése vagy utánvét mellett gyorsan és pontosan teljesítenek. — **Órák cserében** is elfogadtnak.

Kijavítások, saját szerkezetű szerszámok és gépek segítségével Genf, Brüssel, és Páris leghírneves óragyárosok 6 éven át szerzett tapasztalatok alapján 2 évi jótállás mellett, legjobban eszközöltetnek s olcsóért számíttatnak.

Egy ingaóra pakolásáért 1 frt 50 kr.

Órák, melyek nem tetszenének, kicseréltetnek.

RÉGI PÉNZEKET
és mindenemü arany, ezüst, és drágakövekkel kirakott régiségeket; továbbá gyöngyöket, színesköveket, aranyat, ezüstöt és ásványokat vesz és cserél a legmagasabb áron a

régiségek és természetiek íródája
Pesten, Dorottya-utca a Lloyd épületben 14. sz. a.
Bécsben, Herren Gasse Nr. 5.

hol egy nagy választékú raktár mindenemü régiségek, régi pénzek, gombok, óvek és mentekötőköl a legolcsóbb áron, ugyszintén egy nagy raktár ásványok, lepkek, bogarak, madárbőrök, tojások és üvegszemek is található. Levelekre szívesen válaszol és értesítéssel szolgálhatik.

(221) 0—10

!! A hamisítástól ovatik !!

Cs. kir. kiz. szab. újon javított első amerikai és angol szabadékozott általánosan megkedvelt

ANATHERIN-SZÁJVIZ
POPP J. G.,
gyakorló fogorvos és szabadalom tulajdonostól Bécsben, Stadt, Bognergasse Nro 2.

Ezen szájaviz a bécsi tek. orvosi-kar által jóváhagyva és 20 évi saját gyakorlata által kipróbálva, különösen jónak bizonyult be a száj kellemetlen szaga ellen egy művészi, mint odvas fogak és gyökerek elhanyagolt tisztogatásánál és dohányzsag ellen; felülmúlhatlan szer a beteg, könnyen vérző, üdült gyuladós foghús, scorbut, különösen tengeren utazóknál csúszos és közveszélyes fogfájdalmak ellen, a foghús elernyedése és elaszásánál, különösen előrehaladt korban, miáltal annak különös érzékenysége lesz az időváltozásai ellen; ez általában a fogak tisztogatására szolgál, épen oly jónak bizonyult be a foghús rothadása ellen, különösen becsülésre méltó a fogak mozgásánál, egy betegség, a melyben oly sok görvélyes beteg szenvedni szokott; erősíti a foghúst és szilárdabb tapadást okoz a fogakhoz, a beteg fogaknál megóv a fájdalom ellen, a nagyon gyakori borkó képződés ellen; a szájnak kellemes frissességét és üdeségét, ugyszinté tisztá izzt kölcsönöz, mert a fognyálkát feloszlatja és azáltal az könnyebben eltávolíttatik, ezért az izlés javítólag hat be.

Ára egy üvegnek 1 frt. 40 kr. o. é. Postán csomagolva 20 kral több.

Növényi fogpor. A fogakat oly módon tisztítja, hogy ennek naponkénti használata által, nemcsak a közönségesen oly alkalmatlan fogkő eltávolíttatik, hanem a fogak mázza is fehérség és fümségben mindig gyarapszik.

Egy katulya ára 62 kr. o. é.

Anatherin-fogpászta. Ezen fogpászta a legkényelmesebb fogtisztító szereknek, mert semmi, az egészségnek ártalmas anyagot nem tartalmaz; ásványi alkatrészei a fogak zomanczura hatnak, anélkül, hogy azt megtámadnák, ugyszinté a pázsta szerves vegyülett részei tisztítólág, ugy a zomanczot, mint a nyálkahártyát üdítik és élénkítik, a száj részeit a hozzáadott atheri olaj frissíti, a fogak fehérségben és tisztaságban gyarapodnak.

Különösen ajánlandó ez, a vizen és szárazon utazóknak, a mennyiben ez sem ki nem locsolódhat, sem pedig a naponkénti nedves használat el nem rontja. Ára egy szelenczének 1 frt. 22 kr. o. é.

Fog-ólom. Ezen fogólom, azon por és folyadékából áll, mely az odvas fogak betöltésére használtatik, hogy azoknak eredeti alakjuk ismét megadassék és ezáltal az elharapódzó Caries terjedése megakadályoztassék, miáltal a további ételmaradék, ugyszinté a nyál és egyéb folyadék összehalmozódása és a csonttömeg elporladása egész a fognakig (miből a fogfájdalom származik) megakadályoztatik.

Egy etui ára 2 frt. 10 kr. o. é. (6) 4—2

Raktári
ezen jeles tulajdonságai miatt mindenhol magában Schveicz, Németországban, Török-, Angolországban, Amerikában, Holland, Belgium, Olaszországban, Oroszországban, keleti és nyugati Indiában megérdemelt előismerést talált ezikknek, ahol valódi s friss minőségben kaphatók:

Kapható Nyiregyházán: Reich P., Pavlovits I. keresk. és Barcsay gyógyszerárban. Debreczenben: Borsos és Rothschnek gyógyszerárban és Csanak József fűszerkereskedésben. Bácsörvényben: Lányi M. Tokaj: Kröczér Agoston gyógyszerésznél. Miskolcz: Medveczky gyógyszerár, Dr. Szabó és Spuller. Munkács: Tóth K.

NYÁRI LEGELŐ
kerestetik 6—800 darab birkára. — Értesítést kér

Szomjas Ignác
utolsó-posta Tisza-Lök.
(46) 3—2

Finom borok buteliákban.

Különféle nemű és évbeli finom egri úgy szintén kitünő valódi mádi, szamorodni borok üveg és akó számra jótállás mellett kaphatók alulírtnál, Nyiregyházán, tokaji-utca kezdetén 135. sz. a. házban.

(43) 3—2
Sír Ignác.

Arverési hirdetmény!

Nyiregyháza város törvényszéke mint gyámhatóság részéről közhírre tétetik, miszerint nyiregyházi lakos néhai Zsiska Dániel hagyatékához tartozó s a hiteltelekkönyv 1053-ik lapján levő 994-ik számú nagy-orosi-utcai 6000 forintra becsült ház folyó évi martius 20-án a városházánál nyilvános árverésen el fog adatni, mire a venni szándékozók meghívotnak.

Az árverési feltételek Enyingi Lajos eladó tanácsnoknál megtekinthetők.

Kelt Nyiregyházán, 1869. február 26.

Kömives Károly
főbíró.
(45) 3—2

Valódi
francia és magyar LUCZERNA
ugyszintén
BURGUNDI RÉPAMAG
ugyanazon áron mint Pesten kapható Nyiregyházán
REICH B.
kereskedésében. (47) 2—1

ELADÓ BIRTOK. (34) 3—1

Néhai Pásztor János hagyatékához tartozó ugynevezett Manda mellett fekvő négy kötélaljja tanyai föld, a Nyiregyházán Nagy-Orosi-utczában 990. sz. a. lakház, a Bujtoson két darab föld, az orosi kertben egy nyilas szőlő, továbbá 300 db juh szabad kézből eladó. Értekezhetni Nyiregyházán a nagy-orosi-utczai 990. sz. a. házban.

Meghívás!
A nyiregyházi választó-kerület, — a f. évi apr. hó 20-án megnyitandó országgyűlésre felküldendő képviselőválasztására határnapul folyó évi márczius hó 19-ik napjának reggeli 8 órája tüzetett ki.

Nyiregyházán, a központi választmány 1869-ik évi mart. 2-án tartott üléséből.

Veszely József
a központi bizottmány jegyzője.
(49) 2—1